

Posiedzenie Zarządu Związku Miast Polskich we
Włocławku – 21 stycznia 2022

Projekty Związku Miast Polskich

Projekty z miastami i dla miast

- Rozwój Lokalny (średnie miasta – norweski) - wartość 60 mln zł (ZMP - 48,6 mln zł)
- Rozwój małych miast jako centrów rozwoju lokalnego (CWD) – 9,1 mln zł
- System monitorowania usług publicznych (SMUP) – 7,2 mln zł
- Samorządowy rynek pracy (dialog ST ze związkami zawodowymi) – 0,6 mln zł
- Wsparcie przedsiębiorczości rodzinnej – 0,8 mln zł
- Udział mieszkańców w planowaniu przestrzennym (2 etapy) - 0,2 mln zł
- URBACT – 0,65 mln zł

Projekty z miastami i dla miast – informacje ogólne

- ❑ Głównym celem jest przyczynianie się do wszechstronnego rozwoju miast – cel statutowy
- ❑ Angażujemy się wyłącznie w projekty, które tworzą nową wartość – przynoszą nowe rozwiązania
- ❑ Istotnym efektem jest wymiana doświadczeń między miastami
- ❑ Udział w tych projektach jest otwarty dla miast – nabór wynika albo z warunków konkursu organizowanego przez Instytucję Zarządzającą danego programu unijnego, albo gdy jest taka możliwość bezpośrednio zapraszamy miasta członkowskie jako Związek. Projekty służą miastom członkowskim oraz potencjalnym członkom.
- ❑ Dzięki realizowanym projektom wspieramy podstawową działalność Związku na rzecz miast (opinie, analizy, ekspertyzy, działania medialne itp.)
- ❑ W działaniach projektowych uczestniczyło w ostatnich latach ok. 150 miast członkowskich ZMP i blisko 600 pracowników samorządowych z tych miast.
- ❑ Wykorzystujemy w tym celu środki zewnętrzne z grantów. W 2021 pozyskaliśmy 21 mln zł, wobec 5 mln pochodzących ze składek.

Projekty z miastami i dla miast – **Rozwój Lokalny**

- ❑ **CEL PROJEKTU** – Przetestowanie na grupie miast pilotażowych zintegrowanych działań służących **poprawie sytuacji społecznej i ekonomicznej w małych i średnich miastach** w Polsce. Projekt osiągnie to poprzez stworzenie w tych miastach warunków do wzrostu jakości życia **w wyniku lokalnego rozwoju społecznego i gospodarczego**, z uwzględnieniem wymiaru **partycypacji obywateli** w zarządzaniu miastami i zgodnie z **zasadami ochrony środowiska** oraz **wzmocnienie zdolności instytucjonalnej władz samorządowych** w tych miastach. Operatorem Programu Rozwój Lokalny jest MFiPR.
- ❑ **ROLA ZMP** - wsparcie realizacji działań projektowych w miastach przygotowujących wnioski konkursowe (etap II) a potem w miastach laureatach konkursu grantowego MFiPR o wartości 100 mln Euro (etap III) oraz szerokie upowszechnianie metod i narzędzi zarządzania zintegrowanego do pozostałych miast w kraju, wypracowanie rekomendacji dla Krajowej Polityki Miejskiej, współpraca bilateralna polsko-norweska.

Projekty z miastami i dla miast – **Rozwój Lokalny**

Odbiorcy bezpośredni

54 miasta w II etapie: (w tym 43 miasta członkowskie ZMP)

- wsparcie doradcze miast w opracowaniu wizji rozwoju lokalnego i instytucjonalnego o charakterze strategicznym oraz w przełożeniu tej wizji na dokumenty aplikacyjne

29 miast w III etapie: (w tym 25 miast członkowskich ZMP)

- wspieranie miast we wdrażaniu Planów Rozwoju Lokalnego i Planów Rozwoju Instytucjonalnego i w rozwiązywaniu bieżących problemów realizacji projektu
- wdrażanie wybranych narzędzi zarządzania rozwojem i upowszechnianie ich stosowania
- promowanie miast wdrażających projekty w III etapie i upowszechnianie efektów programu
- wsparcie kontaktów bilateralnych polsko-norweskich
- tworzenie modeli strategicznego zarządzania rozwojem w miastach borykających się z kryzysem demograficznym i skutkami spowolnienia rozwoju

Projekty z miastami i dla miast – **Rozwój Lokalny**

Efekty

- ❑ Opracowane 54 Programy Rozwoju Lokalnego i 54 Programy Rozwoju Instytucjonalnego
- ❑ Plany Rozwoju objęły 4100 opisanych przedsięwzięć (8,2 mld zł – łączna wartość)
- ❑ Opracowano narzędzia wsparcia miast i wymiany doświadczeń, m.in.:
 - MRL – Monitor Rozwoju Lokalnego
 - FRL – Forum Rozwoju Lokalnego
 - Empirie – Sieci Wymiany Doświadczeń
 - Szerokie badania opinii mieszkańców
 - Generator przedsięwzięć
 - SAT Samoocena rozwoju instytucjonalnego metodą OECD
- ❑ Współpraca z OECD – Raport nt stanu rozwoju instytucjonalnego JST w Polsce w kontekście wyzwań zarządzania rozwojem
- ❑ Współpraca z IRMiR – narzędzia gospodarowania nieruchomościami w mieście
- ❑ Współpraca z KS – współpraca polsko-norweska
- ❑ Stałe wsparcie miast uczestniczących w projekcie

Projekty z miastami i dla miast – CWD

Główny cel projektu:

Celem pilotażu jest wypracowanie docelowego modelu Centrum Wsparcia Doradczego, jako formuły wspierania samorządów lokalnych na obszarach „zmarginalizowanych” w procesie strategicznego zarządzania rozwojem.

Operatorem projektu jest MFiPR, a realizatorem ZMP

Projekty z miastami i dla miast – CWD

Cele i znaczenie

- ❑ Popularyzacja wśród gmin zmarginalizowanych i miast średnich tracących funkcje społ.-gosp. współpracy międzysamorządowej, jako wartości o kluczowym znaczeniu dla przełamywania barier rozwojowych i wykorzystania potencjału;
- ❑ Zapewnienie samorządom lokalnym (ich partnerstwom) kompleksowego wsparcia doradczego, dotyczącego planowania strategicznego i projektowego, tj. od wykonania pełnej diagnostyki sytuacji społeczno-gospodarczo-przestrzennej, przez strategię terytorialną obszaru partnerstwa, po identyfikację projektów rozwojowych, analizę ich wielowymiarowej wykonalności oraz przygotowanie wstępnych wniosków o dofinansowanie;
- ❑ Wyposażenie samorządów lokalnych w dokumenty niezbędne do ubiegania się o dofinansowanie przedsięwzięć z różnych źródeł, w tym unijnych 2021-2027.

Projekty z miastami i dla miast – CWD

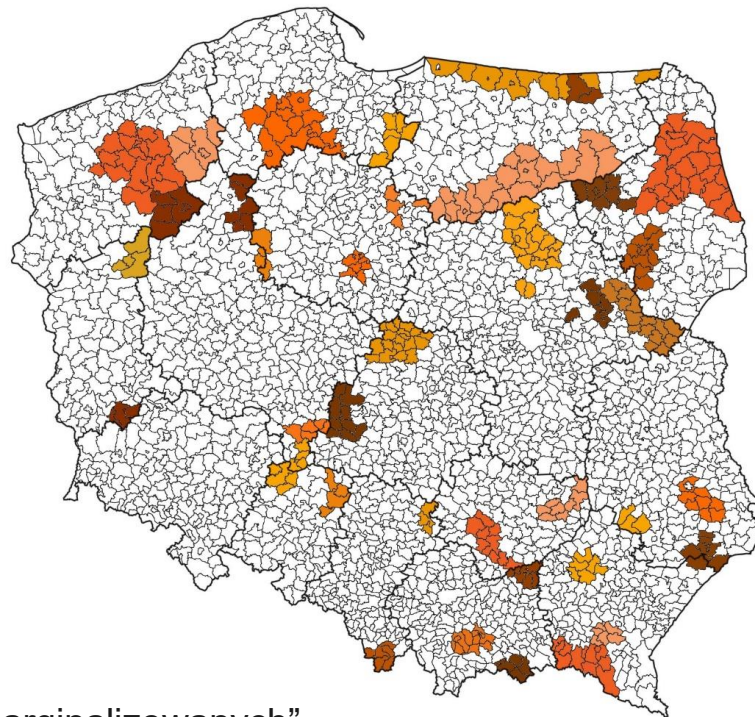
Odbiorcy

38 partnerstw z 15 województw:

→ 353 gmin:

- **18 miast średnich**
- 240 gmin wiejskich
- 95 gmin miejsko-wiejskich

→ 35 powiatów

Wśród miast i gmin miejsko-wiejskich na terenach „zmarginalizowanych” objętych projektem MFiPR są 24 miasta członkowskie ZMP

Projekty z miastami i dla miast – CWD

Co warto wiedzieć o CWD

- ❑ Największy projekt doradczy w Polsce (dla niemal 400 samorządów lokalnych);
- ❑ Pierwszy projekt doradczy łączący bezpośrednią współpracę Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, 15 urzędów marszałkowskich oraz niemal 400 samorządów lokalnych, a całość koordynowana przez ZMP;
- ❑ Pierwszy projekt doradczy, którego pilotażowy charakter jest w rzeczywistości realizowany - wypracowywane rozwiązania mają przełożenie na wymiar systemowy, np. koncepcja projektu zintegrowanego wpisana do Umowy Partnerstwa; uzgadnianie w 15 regionach mechanizmów finansowania projektów partnerstw terytorialnych; finansowanie projektów lokalnych partnerstw z programów operacyjnych nie tylko regionalnych, ale również krajowych;
- ❑ Pierwszy projekt doradczy, w którym opracowano wymagającą koncepcję projektu zintegrowanego i na taką skalę wprowadzono ją w życie, uzyskując **141 projektów zintegrowanych**, które będą mogły zdobyć finansowanie zewnętrzne.

Projekty z miastami i dla miast – SMUP

SMUP/System Monitorowania Usług Publicznych – już funkcjonuje

**Od 1 grudnia 2021 system jest
dostępny dla wszystkich:**

<https://smup.gov.pl/>

W procesie przygotowania wskaźników do Bazy SMUP uczestniczyło 25 miast członkowskich ZMP

Projekt dofinansowany ze środków Unii Europejskiej i środków budżetu państwa
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Działanie 2.18 Wysokiej jakości usługi
administracyjne. Projekt strategiczny w Strategii dla Odpowiedzialnego Rozwoju

Projekty z miastami i dla miast – SMUP

SMUP – po co?

Celem SMUP jest **dostarczenie jednostkom samorządu terytorialnego, przedsiębiorcom oraz społeczeństwu informacji niezbędnych do kompleksowej oceny usług** świadczonych na poziomie lokalnym.

Długofalowym celem budowy SMUP jest **optymalizacja świadczenia usług publicznych**, w oparciu o zintegrowane, wysokiej jakości dane pozwalające wykorzystywać je jako informację zarządczą.

Projekty z miastami i dla miast – SMUP

Wartością SMUP jest:

Zawartość

- zintegrowane informacje pozwalające na optymalizację procesu świadczenia usług publicznych. Wskaźniki zostały przygotowane przez ekspertów samorządowych we współpracy z ok 25 miastami ZMP i 10 powiatami członkowskimi ZPP
- zebrane w jednym miejscu w internecie - w nowym portalu GUS - wskaźniki opisujące usługi świadczone przez gminy i powiaty.

stworzenie możliwości

- na rzetelną analizę jak zmienia się sytuacja usług świadczonych przez samorządy
- szybkiego przeglądania danych, tworzenia wykresów, tabel a także map ilustrujących stan dostarczania usług w samorządzie i uwarunkowania tego procesu

Projekty z miastami i dla miast – SMUP

Dla kogo SMUP?

- ❑ **Wójta, burmistrza, prezydenta, starosty** by monitorować działania w jednostce – podejmować decyzje w oparciu o analizy
- ❑ **Pracownika urzędu**, by na swoje działania popatrzyć z szerszej perspektywy
- ❑ **Radnego**, by wspierać podejmowanie decyzji w oparciu o sprawdzone dane
- ❑ **Badacza**, który poszukuje wiarygodnych informacji, prowadzi analizy.
- ❑ **Obywateli** zainteresowanych działaniem swojej gminy lub powiatu

Projekty z miastami i dla miast – **SMUP**

SMUP zawiera:

EDUKACJA

LOKALNA POLITYKA
SPOŁECZNA

KULTURA I
REKREACJA

DROGOWNICTWO
I TRANSPORT

OCHRONA
ŚRODOWISKA

GOSPODAROWANIE
NIERUCHOMOŚCIAMI

INWESTYCJE I
BUDOWNICTWO

GEODEZJA
I KARTOGRAFIA

PODATKI I
OPŁATY LOKALNE

- opis 78 usług
- ok. 1000 wskaźników
- dane za lata 2010–20

Ten opis dotyczy usług o wartości 85% wydatków JST

Dane dla Lokalnej polityki społecznej oraz Kultury i Rekreacji będą dodane w 2022

Projekty z miastami i dla miast – SMUP

Skąd dane w SMUP?

Dane w systemie monitorowania usług publicznych pochodzą od jednostek samorządu terytorialnego

Dane te zbiera:

1. Główny Urząd Statystyczny (cykliczne badania statystyczne)
2. Ministerstwa i urzędy centralne (np. Min. Finansów, MEiN, GUGiK etc.)

Projekty z miastami i dla miast – SMUP

SMUP – co dalej?

Pracujemy nad:

Wypełnieniem zidentyfikowanych luk informacyjnych by móc prezentować więcej wskaźników

Przygotowaniem możliwości prezentacji w systemie kosztu całkowitego usługi

Budowaniem bazy dobrych praktyk zarządczych prezentujących wykorzystanie analizy danych do zarządzania

Projekty z miastami i dla miast – SMUP

SMUP – co dalej?

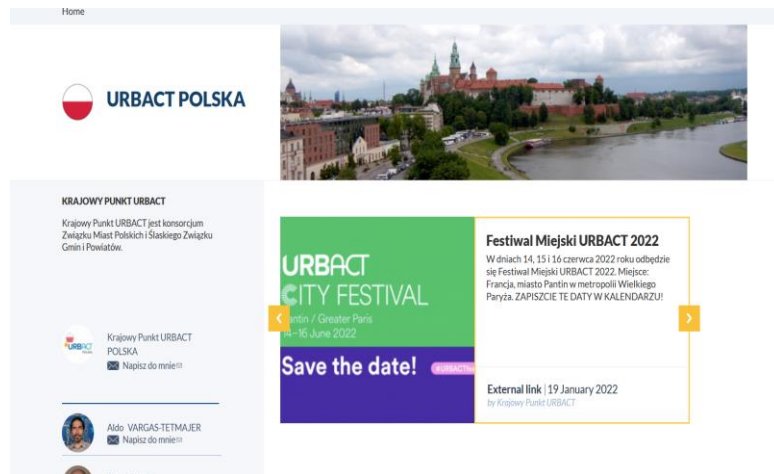
Zapraszamy na szkolenia dotyczące obsługi i efektywnego wykorzystania portalu SMUP w działalności administracji samorządowej w formie on-line i stacjonarnej (Grupy Wymiany Doświadczeń)

Rekrutacja ruszy od 31 stycznia 2022

<http://www.smup.jst.org.pl/>

Projekty z miastami i dla miast – URBACT

- wspieranie udziału miast polskich w projektach URBACT
- udział na spotkaniach Lokalnych Grup URBACT oraz spotkaniach Transnarodowych poszczególnych projektów
- udział w działaniach programowych do kolejnej edycji programu URBACT IV
- organizacja spotkań przygotowawczych do Kongresu Polityki Miejskiej w Katowicach
- organizacja trzech paneli tematycznych przedstawiających osiągnięcia Sieci Transferu URBACT w Polsce (16 projektów) w ramach Kongresu Polityki Miejskiej
- organizacja panelu krajowego w ramach e-Uniwersytetu URBACT dla drugiej edycji Sieci Planowania Działań (10 projektów)

- współorganizacja spotkań informujących o programie URBACT na platformach videokonferencyjnych
- przedstawianie osiągnięć projektów URBACT na konferencjach o tematyce miejskiej w Polsce
- wsparcie miasta Dzierżoniowa w realizacji zadań w ramach projektu pilotażowego Global Goals 4 Cities

Projekty z miastami i dla miast – Samorządowy rynek pracy

- **Partnerzy:** NSZZ „Solidarność” Komisja Krajowa – lider, partnerzy: Związek Miast Polskich, Fagforbundet, KS
- **Cel projektu:** Poprawa jakości dialogu społecznego w sektorze publicznym na poziomie lokalnym w Polsce poprzez identyfikację i rozwój metod wspierających dialog społeczny w tym sektorze, a także rozwój kanałów komunikacji i współpracy pomiędzy związkami zawodowymi i władzami lokalnymi.
- Jaworzno i Płock wypracowały i podpisały porozumienia ze związkami zawodowym obligujące obie strony do dialogu w ważnych sprawach pracowniczych
- Przygotowano wkład do raportu nt. stanu dialogu władz lokalnych ze związkami
- 2 edycje Konkursu SAMORZĄDOWY LIDER ZARZĄDZANIA 2020: „Samorząd jako pracodawca - Dialog społeczny dla godnej pracy” – 12 przedstawicieli miast laureatów wyjechało na wizyty studyjne do Norwegii

Projekty z miastami i dla miast – Wsparcie przedsiębiorczości rodzinnej

Projekt „Tworzenie systemu sieciowego wsparcia przedsiębiorczości rodzinnej – Lokalne Centra Kompetencji Rozwoju Firm Rodzinnych”
w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

- 7 miast członkowskich wykonało kompleksowe badania sytuacji przedsiębiorców i wypracowało programy współpracy z przedsiębiorcami lokalnymi;
- Powstało 7 lokalnych centrów kompetencji rozwoju firm rodzinnych;
- Powstała ciekawa akcja promocyjna – Miasta z przedsiębiorcami

Projekty z miastami i dla miast – Mieszkańcy w planowaniu przestrzennym

- Projekt „Partnerstwo dla przestrzeni” realizowany jest przez Fundację Pracownia Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia” (lider projektu), Pracownię Zrównoważonego Rozwoju i **Związek Miast Polskich**.
- Głównym celem projektu jest wsparcie gmin merytorycznie przygotowując je do **przeprowadzenia konsultacji społecznych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub studium** przy aktywnym udziale mieszkańców oraz przekazane zostaną granty na realizację konsultacji w wysokości ok. 20 tys. zł.
- W ramach projektu wsparcie otrzymało 27 JST (19 miast członkowskich ZMP)
- Czas realizacji 2 etapów projektu: listopad 2018 – czerwiec 2022

Projekty z miastami i dla miast – narzędzia

Forum Rozwoju Lokalnego

Forum
Rozwoju
Lokalnego

11 seminariów tematycznych w 2021

14 seminariów tematycznych w 2020

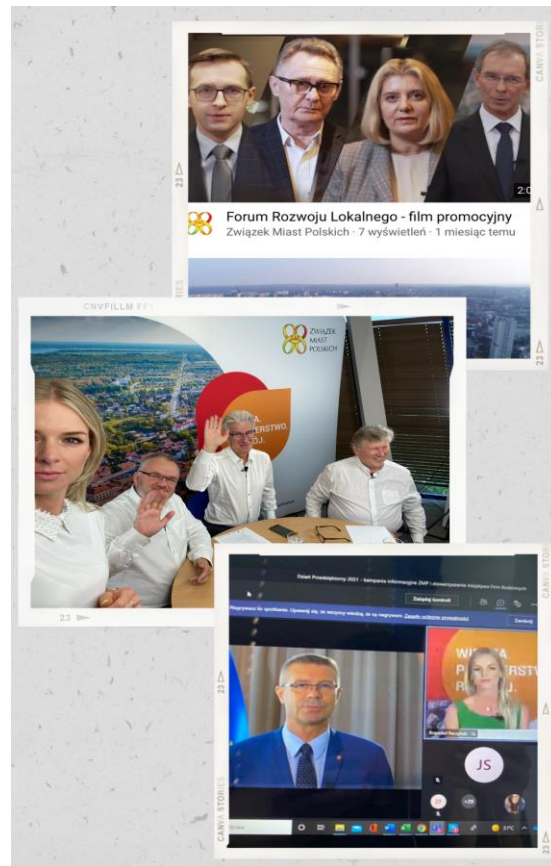

ponad **7000** osób

na www.forum-rozwoju-lokalnego.pl

relacje, zapisy video, opisy **158** praktyk, **200**
wypowiedzi ekspertów, **37** raportów i publikacji

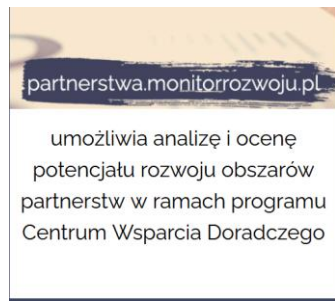
Projekty z miastami i dla miast – narzędzia

Monitor Rozwoju Lokalnego

- ❑ Kompleksowe informacje na temat sytuacji społecznej, gospodarczej i stanu środowiska każdej gminy, miasta, obszaru funkcjonalnego w Polsce w oparciu o publicznie dostępne dane, w jednym miejscu
- ❑ Baza obejmuje ponad 2 TB danych publicznych
- ❑ Dane dla wszystkich gmin i powiatów w Polsce
- ❑ Część danych ma charakter unikatowy (POLTAX)
- ❑ Ponad 1000 wskaźników
- ❑ Możliwość generowania raportów
- ❑ Coraz powszechniej wykorzystywany przez miasta

adres: monitorrozwoju.pl

4 portale:

Projekty z miastami i dla miast – narzędzia

Generator

GENERATOR PRZEDSIĘWZIĘĆ TO DZISIAJ:

- Oprogramowanie do usystematyzowania informacji o dowolnym planie operacyjnym, np. Planie Rozwoju Lokalnego czy Instytucjonalnego – wszystkie ważne informacje o celach, działaniach i przedsięwzięciach w jednym miejscu
- Punkt wyjścia do przygotowania analizy finansowej dla planu
- Moduł wspomagający kierownika projektu w monitorowaniu postępu realizacji planu oraz sporządzaniu raportów o realizacji wskaźników i rzeczowym postępie prac

GENERATOR PRZEDSIĘWZIĘĆ W PRZYSZŁOŚCI, TO RÓWNIEŻ:

- oprogramowanie do usystematyzowania informacji o planach strategicznych sporządzanych zgodnie z obowiązującymi przepisami
- Moduł do ewaluacji strategii zintegrowany z danymi Monitora Rozwoju Lokalnego

Projekty z miastami i dla miast – narzędzia

Badania społeczne

Przeprowadziliśmy w latach 2020-2021 badania społeczne w 339 miastach i gminach

38 000 młodzi,
32 500 mieszkańców,
2 100 liderów

Tożsamość i integracja mieszkańców -analiza porównawcza.
Przykład wykorzystania wskaźników (%) z badań społecznych ZMP

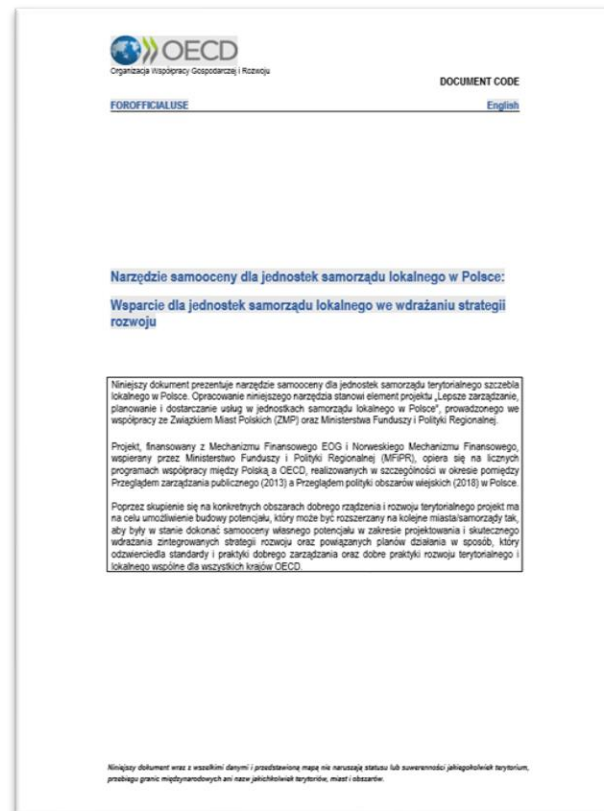

- ✓ Łatwe, przyjazne narzędzie do stosowania także przez miasta
- ✓ Proste narzędzia badawcze
- ✓ Wsparcie merytoryczne specjalistów ZMP
- ✓ Możliwość modyfikacji do własnych celów
- ✓ Baza danych – z aktualnych badań porównawczych
- ✓ I jeszcze więcej! – zob.: <https://www.zmp-ankiety.pl>

Projekty z miastami i dla miast – narzędzia

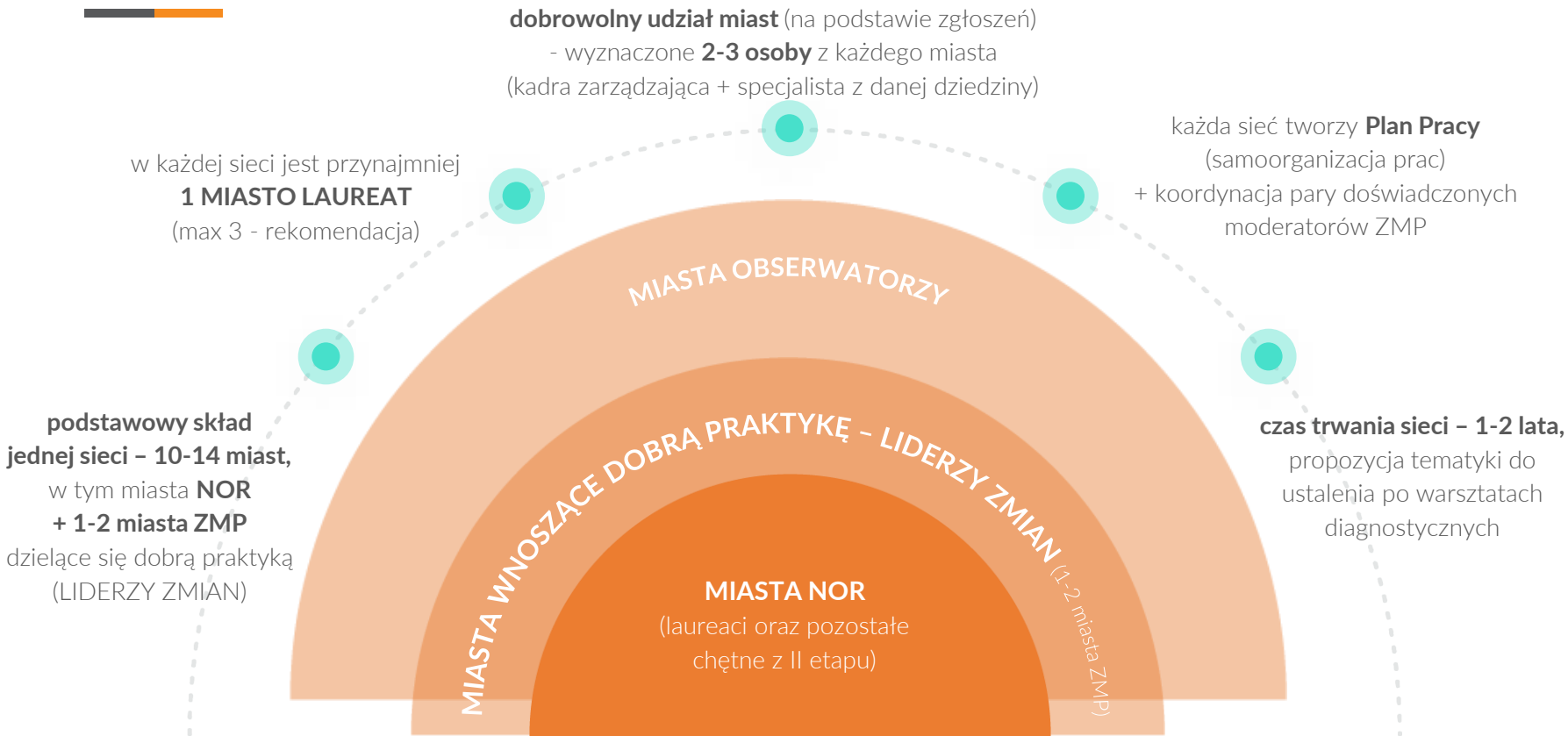
SAT samoocena rozwoju instytucjonalnego

- jest narzędziem całościowego, usystematyzowanego przeglądu planowania i wdrażania strategii, zarządzania usługami publicznymi oraz wewnętrznymi procesami tj. zarządzanie kadrami czy budżetowanie oraz podstawą tworzenia planu rozwoju instytucjonalnego
- jest oparta o dobre praktyki państw członkowskich OECD, dostosowana do polskich reguł prawnych;
- wskazuje najważniejsze mechanizmy zarządcze, które warto zaimplementować na szczeblu lokalnym, poczynając od niezbędnego minimum, przez stan pośredni po docelowy, który – w opinii OECD – można uznać za wzór (dobrą praktykę). Wersja PDF dostępna na www.miasta.pl
- do tej pory została zastosowana przez 54 miasta
- w 2022 roku powstanie oprogramowanie wspomagające proces przeprowadzenia samooceny zgodnie z tą metodą

Projekty z miastami i dla miast – narzędzia

Empirie – sieci wymiany doświadczeń

Projekty z miastami i dla miast – Zasoby

-
- Projekty dla miast generują wpływy z dotacji UE/EOG na poziomie 21 mln zł w 2021 roku
 - Przy realizacji projektów zaangażowanych jest 154 pracowników (ok. 124 etatów), część to pracownicy biura (34 osób), a część – większość – to doradcy zaangażowani w realizację poszczególnych projektów na umowach o telepracę na czas określony.
 - W ramach projektów ZMP nabył i wdrożył oprogramowanie, a częściowo także samodzielnie opracował, wspierające realizację zadań:
 - Do pracy zdalnej
 - Do transmisji spotkań i seminariów
 - Do prowadzenia szkoleń i warsztatów
 - Wspierające działalność administracyjną